

було зроблені стандартною рулеткою від дорожнього покриття до найбільш виступаючої частини бамперу. Отримані дані дозволили нам виділити три загальні групи автомобілей: 1 група – 40-49 см, 2 група – 50-59 см, 3 група – 60-66 см.

Окрему групу склали 10 марок автомобілей позашляховиків, конструкційні особливості яких відрізняються від легкових автомобілей, а висота бамперу складає від 60 до 86 см.

Таким чином, ми отримали інформацію про рівень бамперів легкових автомобілей та позашляховиків, що дозволить нам започаткувати у Харківському обласному бюро судово-медичної експертизи банк експертних даних про конструкційні особливості автомобілей, які теоретично можуть бути учасниками дорожньо-транспортних пригод. Ця інформація буде використовуватись при проведенні судово-медичних експертиз.

Репнікова А.В.

СМЕРТЕЛЬНІ ВИПАДКИ ВІД ЕЛЕКТРОТРАВМИ ЗА ДАНИМИ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО БЮРО СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Харківський національний медичний університет

Кафедра судової медицини, медичного правознавства ім.засл.проф. М.С. Бокаріуса

Харків, Україна

Науковий керівник: професор Ольховський В.О.

За даними ВООЗ, щорічно від дії електричного струму гине 22-25 тисяч осіб у світі. Більшість з цих випадків є нещасним випадком. За даними Державного комітету статистики, понад 70 тис.дорослого населення загинуло від нещасних випадків невиробничого характеру. З цього частка смертей, пов'язаних з дією електрики, складає 0,7% (490 випадків). А кількість саме смертельних випадків від дії електричного струму в 10-15разів вища за дію інших травмуючих агентів. За даними UNICEF, 10% складає дитяча смертність від травм, провідне місце серед яких посідають опіки (зокрема, від дії електричного струму).

Метою нашої роботи стало дослідження архівного матеріалу кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса та Харківського обласного бюро судово-медичної експертизи (далі ХОБСМЕ) для визначення причин смертності від дії електричного струму та аналізу рівня соціальної загрози отримання електротравм.

Завдання: 1. Навести загальні статистичні дані архівного матеріалу ХОБСМЕ насильницької смертності за 2014-2016 роки;

2. Проаналізувати вказані архівні дані смертельних випадків від дії електрики за даний період, та порівняти їх з загальним показником насильницької смертності;

3. На підставі отриманих даних про розповсюдженість обставин та ступінь загрози смерті від електротравми, сформулювати рекомендації щодо необхідних профілактичних заходів.

Виявлено, що за вказаний період частка насильницької смерті від усіх смертельних випадків, відповідно, дорівнює 25,43% (2930 випадків), 21,82% (2323 випадка) та 21,7% (2381 випадок). З них частка смертей від електротравми, відповідно, дорівнює 0,92%, 1,07% та 0,59%. З наведених випадків, смерть від дії атмосферної електрики наставала не більш, ніж у трьох щорічно. Тобто, за даними ХОБСМЕ за період 2014-2016 роки, у Харківській області щорічно частка насильницьких смертей від електротравми у середньому складає 0,86% (22 випадка). Цей показник не має тенденції до зросту. Показник смертності від електротравми у 2016 році, порівняно з 2015 роком, зменшився незначною мірою (на 0,12%).

За архівними даними кафедри, нами проаналізовано 11 випадків смерті від дії електрики. В усіх випадках визначалися типові внутрішні та зовнішні ознаки електротравм. Серед обставин смерті визначалися такі: один випадок стався внаслідок самогубства, 4 особи загинули через побутову травму струмом, 6 осіб загинули через електротравму на виробництві. Рахуючи у відсотках, можна стверджувати, що частіше електротравми отримують на виробництві – 54,5%, через знехтування правилами безпеки використання електроприладів у побуті загинуло 36,4%, найменш розповсюдженою причиною виявилось

самогубство – 9,09%. Тобто, можна сказати, що є недостатньою санітарно-просвітницька праця серед працівників виробництв. Також, недостатньою є обізнаність з питань техніки безпеки використання побутової електрики серед населення.

Отже, за даними ХОБСМЕ, за період 2014-2016 роки показник смертності від електротравми в середньому складає 0,86% (22 випадки щорічно) від усіх насильницьких смертей. Але виявлена тенденція до зниження показника у 2016 році складає менш, ніж 0,5%. За розповсюдженістю обставин смерті від дії струму, на першому місці стоїть виробнича електротравма, на другому – побутова. Тобто, основні міри запобігання смертності від електротравми повинні бути направлені на посилення необхідних запобіжних заходів використання електрики на виробництві та на проведення санітарно-просвітницької праці серед населення щодо використання побутових електроприладів.

Саєнко С.С

СМЕРТЕЛЬНІ ВИПАДКИ ОТРУЄНЬ ЗА ДАНИМИ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО БЮРО СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Харківський національний медичний університет

Кафедра судової медицини, медичного правознавства ім.засл.проф. М.С. Бокаріуса

Харків, Україна

Науковий керівник: професор Ольховський В.О.

Отруєння – це патологічний стан людини, який розвивається при взаємодії живого організму та отрути. Отруєння в судово-медичній практиці зустрічаються часто, поступаючи лише механічним пошкодженням і механічній асфіксії. Гострі отруєння спостерігаються в побуті, на виробництві, в хімічних лабораторіях, при самолікуванні, при самогубстві, у сільськогосподарських умовах – це лише короткий перелік тих життєвих ситуацій, з якими зустрічається судово-медичний експерт у своїй діяльності.

За даними архівного матеріалу Харківського обласного бюро судово-медичної експертизи була досліджена частота і структура отруєнь від різних причин. Матеріалами для дослідження стали статистичні дані структури смертності за 2015, 2016 роки Харківського обласного бюро судово-медичної експертизи.

Згідно з статистичними даними, від загальної кількості експертиз і досліджень насильницької смерті смертельні випадки отруєнь в 2015 році склали 21 % (488 випадка). Найбільша кількість експертиз була проведена у випадках отруєння алкоголем – 59% від загальної кількості отруєнь. Другий рядок рейтингу займають отруєння окисом вуглецю—23%. Третє місце посідає смерть від отруєння наркотичними речовинами, яка складала 1,8%. Отруєння сурогатами алкоголю—1%, отрутохімікатами—1,2%, медикаментами—0,2%. На частку інших видів отруєнь прийшлося 13%.

В 2016 році смертельні випадки отруєнь склали 26,5% (631 випадка) від загальної кількості експертиз і досліджень насильницької смерті. Лідером серед причин отруєнь як і раніше залишається алкоголь—62% від загальної кількості отруєнь. На другому місці—отруєння окисом вуглецю, частка яких складала 19%. Тривожна тенденція збільшення кількості отруєнь сурогатами алкоголю –9%. Також зросла частка отруєнь медикаментами—0,6%. В 2016 відбулося суттєве зниження кількості смертельних отруєнь наркотичними речовинами—0,3%. На частку інших видів отруєнь прийшлося 8%.

Аналіз статистичних даних Харківського обласного бюро судово-медичної експертизи показав, що смертельні випадки отруєнь мають тенденцію до зростання, в 2016 році їх кількість зросла на 5,5%. Таке підвищення відбулося в основному за рахунок збільшення кількості смертельних отруєнь алкоголем і його сурогатами.

Вважаю, що проведення таких видів досліджень відіграє суттєву роль в організації профілактики отруєнь, адже їх результати мають важливе значення для органів охорони здоров'я, сприяючи розробці профілактичних заходів при різних інтоксикаціях на виробництві, у побуті, медичній практиці, наркоманії.